

V 9: Cesta drahokamů

Přírodní naučná stezka „Cesta drahokamů“ prochází svahem lesa Amerika. Byla zřízena v roce 1968 ke 100. výročí tělovýchovy v Písku odborem turistiky TJ Jiskra Jitex. Zásahu na jejím zřízení měl Dr. R. Slaba a Ing. F. Kendík, oba organizátoři turistiky v Písku. Účelem zřízení stezky bylo nejen seznámit veřejnost se zajímavostmi z přírody živé i neživé v píseckých lesích, ale i za účelem možnosti učit se poznávat přírodu. Zajímavá místa a objekty jsou označeny a popsány na tabulích. Původně byla k celé stezce vydána brožura, která ještě podrobněji popisuje přírodní objekty. Dnes se však po třiceti letech mnohé změnilo. Dnes k informaci plně stačí text na tabulích. Na projití celé stezky i se čtením textu na tabulích je potřeba asi 4–5 hodin. Zastavení je celkem 23. Na zastavení č. 11 U Vodáka je možno přerušit putování a vrátit se zpět do Písku. Další pokračování je možno začít na stanovišti rozcestníku u zahrádkářské osady Vohybal. **K výchozímu místu začátku stezky je možno dojít dvěma cestami.**

První cesta:

Velké náměstí, ulice Heydukova, Havlíčkovo náměstí se sochou sv. Floriána, dále ulic Nerudovou, u pensionu U Kloudů zabočíme doprava do ulice Komenského a u Městské policie doleva podchodem podél objektu školy do ulice 17. listopadu. Tou půjdeme pořád rovně přes Harantovu ulici, k přechodu přes trať a silnici Písek – Tábor. Dále stále rovně ulicí V. Kršky až ke schodům do lesa. Vejdeme do lesa a půjdeme dále neznačenou pěšinou šikmo vpravo, až dojdeme na lesní cestu značenou zeleným psaníčkem. Po chvíli dojdeme k rozcestníku značek, kde se setkáme se značkou přírodní naučné stezky „Cesta drahokamů“.

Druhá cesta:

Velké náměstí, Jungmannova ulice, Alšovo náměstí s morovým sloupem, kolem polikliniky do Chelčického ulice, přes křižovatku rovně na Budějovickou ulici. Po ní stále rovně jak je značen směr výjezdu České Budějovice. Dojdeme až k prodejně aut na levé straně a na pravé straně budeme mít kapličku s pamětní deskou na padlé vojáky francouzského alsaského pluku z bojů o dědictví královny Marie Terezie v letech 1741–1742. Zde opustíme Budějovickou ulici a půjdeme vlevo do ulice Šobrova. To je již klidná ulice, po levé straně s pavilony základní školy. Přejdeme trať a silnici Písek – Tábor. Dále půjdeme rovně po mírně stoupající asfaltové silnici, až dojdeme k osamělé borovici na pravé straně. Na ní je vedle červeného psaníčka i naše značka pro cestu drahokamů. Je to bílý čtverec se zeleným pruhem. Značka nás nasměruje do lesa vlevo.

Po vstupu do lesa nás upoutá tabule s orientačním plánem „Cesta drahokamů“ a rozcestník značek. Asi 50 m půjdeme podle tří značek. Po chvíli opustí naše značka zelené i červené psaníčko. Naučná stezka je dobře vyznačená.

První část je v jihozápadním okraji lesa Vyhlídky, který je v Písku spíše znám pod názvem Amerika. Během vycházky se seznámíte s rostlinami, z nichž některé jsou chráněny zákonem. Setkáte se i se vzácnými dřevinami, kterým se na půdě mírně zásadité dobře daří. Zvlášť je nutno jmenovat nádherné stromy douglasky tisolisté (*Pseudotsuga taxifolia*). Je jen škoda, že se již neseťkáte s dřevinami jako limba, sekvoj mamutí, smrk sitka atd., které se do dnešních dnů nedochovaly. Přesto uvidíte vzácný jilm habrolistý s korkovitou kůrou. V této první části cesty se setkáme i s turmalínem, nerostem tmavé barvy. Je to minerál, který žuly píseckého okolí obsahují a tvoří jednu z nejbohatších turmalínových oblastí v Českém masívu. Na stanovišti č. 9 se setkáte i se zbytky bývalého přírodního divadla z počátku 20. století. Jsou k vidění ještě stupně ve svahu, které sloužily jako sedadla, a na dolním konci palouku je dosud patrné jeviště. Nad přírodním divadlem jsou zbytky kamenného základu, které sloužily jako podstavce pro šibenici veřejného popraviště. Na palouku je dnes velký balvan se skautskou lilií a letopočtem 1919–1994.

VYCHÁZKA V 8: Cesta drahokamů

První část cesty není náročná. Pouze mezi 5. – 8. stanovištěm je mírné stoupání. Naopak od 10. k 11. stanovišti cesta klesá k silnici U Vodáka. Cesta dále pokračuje po silnici na roh zahrádek Vohybal k rozcestníku značek, odkud můžeme pokračovat v poznávání přírody druhé části „Cesty drahokamů“. K rozcestníku se dostaneme trasami podle vycházky Vohybal **V 6**.

V blízkosti 14. stanoviště máme bývalý vápencový lom. V jeho okolí byl nalezen minerál axanit, jako první nález v Čechách. Také zde byl nalezen titanit, chondroit a i pěkné krystaly granátu. Rozpadem vápence vzniká půda s vysokým obsahem živin a tak zde rostou i vzácné rostliny. Budeme procházet pod svahem vrcholu Kraví hora a Srní Homole. Název Kraví hora je odvozen od tvaru podobného krávi, nebo že se snad zde dříve pásly krávy. Asi 80 kroků od 19. stanoviště v místě, kde se značka naučné stezky setkává s červenou pásovou značkou je opuštěný živcový lom. Těžený živec se koncem minulého století používal k výrobě smaltu a jako přísadku v tavivu v keramice. V tomto lomu se nachází ojedinělý minerál nazvaný podle místa nálezu – písekit. Byl popsán poprvé v roce 1924 prof. Aug. Krejčím. Je to minerál silně radioaktivní. Můžete ho vidět v píseckém muzeu. Zarůstá obyčejně do živce, ale i do berylu a turmalínu. Setkáte se zde i s růženínem. Lze říci, že zde procházíme i centrem Píseckých hor. Téměř u konce naší cesty, v sedle mezi Srní homolí a Kraví horou se setkáme s modrou značkou, po které vlevo lze dojít k rozhledně na Kraví hoře. Z rozhledny budete odměněni nádherným výhledem do všech stran. K orientaci vám poslouží popis v příloze Kraví hora. Potom sejdem po neznačené cestě k restauraci V Živci. Po občerstvení se vrátíme na modrou, červenou značku a značku naučné stezky Cesta drahokamů vpravo od cesty, po které jsme došli z Kraví hory a asi po 300 m dojdeme k vyvrcholení naší vycházky – k zatopenému živcovému lomu. Podle lomu je i místní název V Živci. Nejdříve projdeme kolem ohrazeného prostoru, v němž je umělá nora sloužící k výcviku a zkouškám loveckých psů. Lom pochází z konce minulého století. Bylo v něm nalezeno na 25 minerálů, z nichž jmenujme cenné drahokamy beryl, aquamarín a další vzácné minerály jako bertrandit, monazit, aragonit, albit, aptit, titanit, turmalín, písekit. Je zde i růženín, citrín, záhněda a křišťál.

V případě, že nechcete vyjít na Kraví horu, se sedla sestoupíme po modré značce. Asi po 400 m odbočíme vpravo po značce naučné stezky k živcovému lomu a dojdeme pak k chatě V Živci. Nechcete-li dojít na Kraví horu ani do sedla pod Srní homolí, doporučujeme lepší a schůdnější cestu od lomu, kde byl nalezen písekit. Neopouštějte červenou pásovou značku. Tak dojdete k lomu V Živci a chatě s restaurací.

Od chaty máme dvě možnosti návratu do Písku. První možnost je po neznačené cestě asfaltovou silnicí, po které dojdeme k rozcestníku U Vodáka a dále po trasách v obráceném směru vycházky **V 5**. Druhá možnost je po cestě, značené červenou značkou, po které opět dojdeme k rozcestníku značek U Vodáka. Dálková červená značka do Písku pokračuje z cesty na Jarník a Kraví horu od chaty asi po 30 m doprava po lesní cestě. V současné době je cesta upravena správou městských lesů, neboť místy je zvláště v deštivém období rozbahněná. V půli cesty dojdeme k asfaltové silnici, kterou přejdeme a pokračujeme dále lesem. Další možnost je přímo z Jarníku přejít k retranslačním věžím. Od nich doleva k „vyhlídce lesníků“ a dále po modrém psaníčku dojdeme k rozcestníku a parkovišti aut U Vodáka. Tato cesta jde strmě dolů. Cestu do Písku od Vodáka dokončíme stejně jako bychom šli po silnici.